

22.2.2019

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-
keskus
PL 36
00521 Helsinki

Helsingin kaupunginmuseon lausunto ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta, Fingrid Oyj:n Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteys -hanke

HEL 2019-000273 T 11 01 05

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt Helsingin kaupunginmuseolta lausuntoa ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta Fingrid Oyj:n Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteyshankkeen yhteydessä. Fingrid Oyj suunnittelee 400 kilovoltin kaapeliyhteyden rakentamista Vantaan Länsisalmen ja Helsingin Viikmäen sähköasemien välille. Kaapeliyhteyden suunnitellut reittivaihtoehdot ovat 10–12 km pituisia ja sijoittuvat monin paikoin nykyisille väylille, kaduille ja puistojen yhteyteen. Avojohtojen sijasta kaapelit on tarkoitus sijoittaa kaivantoon, jonka syvyys on yleisesti noin kaksi metriä vaihdellen asennuspaikan mukaan.

Kaapeliyhteyden ympäristövaikutusten arvioimiseksi on valmistunut Fingridin Oyj:n toimeksiannosta Ramboll Finland Oy:n laatima ympäristöselvitys vuoden 2018 lopussa. Ympäristöselvitys on laadittu ympäristövaikutusten arvioimiseksi sekä YVA-menettelyn tarpeen arvioimiseksi. Ympäristöselvityksessä esitellään kaapeliyhteyden toteuttamsvaihtoehtoja ja vaikutuksia arvioidaan 50 metrin leveällä vyöhykkeellä kaapelilinjoista.

Helsingin kaupunginmuseon on perehtynyt hankkeeseen arkeologisen kulttuuriperinnön näkökulmasta. Ympäristöselvityksessä on tuotu esille hankkeen vaikutusalueella sijaitsevat kiinteät muinaisjäännökset sekä valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY-2009). Helsingin osalta kaapelilinjan 50 metriä leveällä vaikutusalueella on kaikkiaan kahdeksantoista kiinteää muinaisjäännöstä. Kohdetyyppeinä on historiallisen ajan kylänpaikka sekä ensimmäisen maailmansodan aikaisia puolustusvarustuksia yhdysteineen.

22.2.2019

Ympäristöselvityksen yhteydessä on pyydetty lausuntoa hankkeen vaikutuksista ja toteuttamismahdollisuuksista Helsingin kaupunginmuseolta (Vantaan osalta Vantaan kaupunginmuseolta). Helsingin kaupunginmuseo on antamissaan lausunnoissa (4.9.2018 ja 8.10.2018) tuonut esiin kaapelilinjoille osuvat ja niiden läheisyydessä sijaitsevat kiinteät muinaisjäännökset (15 kpl) ja kulttuuriperintökohteet (1 kpl). Kaupunginmuseo on lausunnoissaan esittänyt, mitkä kaapelin linjausvaihtoehdot ovat suositeltavia kussakin tapauksessa ja aiheuttaisivat vähiten kajoamista muinaisjäännöskohteisiin. Kaupunginmuseo on myös tuonut esiin hankkeen aiheuttamia tutkimustarpeita.

Ympäristöselvityksessä tuodaan esille reittivaihtoehtojen vaikutusalueella sijaitsevat kiinteät muinaisjäännökset ja kulttuuriperintökohteet taulukkomuodossa ja karttojen kera. Ympäristöselvityksessä ei tuoda esiin kunkin reittivaihtoehdon vaikutuksia muinaisjäännöksiin tai mikä reittivaihtoehto olisi paras.

Selvityksessä on myös todettu, että joidenkin reittivaihtoehtojen toteuttaminen johtaa muinaismuistolain 13 pykälän mukaisesti neuvotteluihin Museoviraston kanssa. Pyrkimys on kuitenkin joko ohittaa muinaisjäännösten rakenteet tai alittaa ne esimerkiksi suuntaporaamalla. Tapauskohtaisia tai kohdekohtaisia rakennustapoja erilaisissa ei selvityksessä vielä tarkemmin kuvailla. Kaapelilinjauksen eri vaihtoehdot ja tarkempi kohdekohtainen suunnittelu antavat kuitenkin mahdollisuuden siihen, että kaapelilinja ei leikkaa muinaisjäännösalueita lainkaan tai tarve kajoamiseen on hyvin vähäistä.

Selvityksessä tuodaan esiin myös hankkeen vaikutuspiirissä sijaitsevat valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY-2009). Kivikon ulkoilupuistossa sijaitsevaan tukikohtaan IV kuuluvat linnoitteet muodostavat laajan, hyvin säilyneen linnoitekokonaisuuden. Kivikon linnoitekohde on yksi pääkaupunkiseudun I maailmansodan linnoitteet RKY-alueista. Helsingin kaupunginmuseon suosittaa kaapelin linjausvaihtoehdoksi Porvoonväylän pohjoispuolelle sijoitettavaa vaihtoehtoa, sillä Kivikon alueen ensimmäisen maailmansodan aikaisten puolustusasemien rakenteet tulee pyrkiä säilyttämään koskemattomana.

Kaapelin rakentaminen vaikuttaa myös Kivikon alueen kallioiseen maisemaan. Kaapelilinja tulee rakentamisen jälkeen pitää puuttomana ja näin se jättää maastoon avoimen maastokäytävän. Jos kaapelireitti sijoitetaan Porvoonväylän eteläpuolelle Kivikon linnoitealueelle olisi työalue kasvillisuuden ja kallioiden säästämiseksi rajattava minimiin. Kaapelin asentamisen toteuttamisratkaisut kiinteiden muinaisjäännösten ja kulttuuriperintökohteiden alueilla edellyttävät vielä tarkempia selvityksiä.

22.2.2019

Kaupunginmuseo tarkastelee tarvetta YVA-menettelyyn soveltamiseen hankkeessa arkeologisen kulttuuriympäristön ja -perinnön vaalimisen ja säilymisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa. Muinaismuistolain (295/1963) suojaamat kiinteät muinaisjäännökset on huomioitu ympäristöselvityksessä kattavasti esittämällä kaapelilinjauksen eri toteutusvaihtoehtojen vaikutuksia kiinteisiin muinaisjäännöksiin sekä RKY-alueisiin. Selvityksessä on myös runsaasti havainnollistavaa karttakuvitusta.

Kaupunginmuseo ei pidä hankkeen YVA-menettelyä välttämättömänä. Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa Fingrid Oyj:n Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteys hankkeen ympäristöselvitykseen.

Lisätiedot

Markku Heikkinen, tutkija, puhelin: +358 9 310 71552
markku.heikkinen(a)hel.fi

Tiedoksi

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu